

SESIUNEA INTERNAȚIONALĂ A
MUZEULUI DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE
CONSTANȚA

PONTICA 2018

Ediția LI

PROGRAM

3 oct Miercuri 11.00 14.00	<i>Aula „Adrian Rădulescu”</i>					
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Deschiderea oficială a Sesiunii Științifice Internaționale PONTICA 2018 ❖ Prezentarea filmului <i>Adrian V. Rădulescu-ctitorul</i>, o producție Imago Studio, finanțat de cotidianul ZIUA de Constanța, cu sprijinul MINAC. ❖ Lansarea ediției digitalizate a revistei <i>Analele Dobrogei, serie veche 1920-1938</i> (varianta electronică, accesibilă pe site-ul https://www.minac.ro și pe www.ziuaconstanta.ro). Revistele au fost oferite spre digitalizare ziarului ZIUA de Constanța de către conducerea MINAC. ❖ Prezentarea filmului: <i>Centenarul Marii Uniri</i> ❖ Vernisajul expoziției <i>Centenarul Marii Uniri</i> ❖ Vernisajul expoziției: <i>Două zile cât un veac ... 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941</i> ❖ Lansarea volumului: <i>Prizonier în țara mea</i> - Robert Stănciugel 						
Comunicări pe secții						
	Sala 1 <i>„Preistorie”</i> Etaj I	Sala 2 <i>„Creștinism”</i> Etaj I	Sala 3 <i>„Mircea cel Bătrân”</i> Etaj I	Sala 4 <i>„Tezaur. Colecția sticlă”</i> Parter	Sala 5 <i>„Ovidiana”</i> Parter	Sala 6 <i>„Independenței”</i> Etaj II
3 oct. Miercuri 16.00 19.30	Preistorie	Secțiunea <i>„Cercetări privind creștinismul timpuriu...”</i>	Greco - romană	Medievală	Numismatică	Modernă- Contemporană
4 oct. Joi 9.00 13.30	Preistorie	Secțiunea <i>„Cercetări privind creștinismul timpuriu...”</i>	Greco - romană		Numismatică	Secțiunea <i>140 de ani de la unirea Dobrogei cu România</i>
4 oct. Joi 16.00 19.30			Greco - Romană			Modernă- Contemporană
5 oct. Vineri	Excursie de documentare la Muzeul de Arheologie și obiectivele arheologice din Siliștra , participare la ceremonia de numire a școlii din comuna Dorobanțu (jud. Călărași) – Școala Gimnazială „ Prof. univ. dr. Adrian V. Rădulescu ”, la inițiativa ZIUA de Constanța					

3 - 5 octombrie

2018

Miercuri, 3 octombrie 2018
Aula Adrian Rădulescu
Orele: 11.00 – 14.00

Deschiderea oficială
a Sesiunii Științifice Internaționale

PONTICA 2018
Ediția LI

- Sorin Marcel Colesniuc, Directorul General al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța
Centenarul Marii Uniri, 140 de ani de la Unirea Dobrogei cu România, Ctitorul Adrian Rădulescu și Digitalizarea Analelor Dobrogei
- *Alocuțiuni oficiale*
- Marian Bănică
Istoria unui succes neprogramat. Accesarea fondurilor europene pentru patrimoniul cultural județean constanțean 2016 – 2018
- ❖ Prezentarea filmului *Adrian V. Rădulescu-ctitorul*, o producție Imago Studio, finanțat de cotidianul **ZIUA de Constanța**, cu sprijinul MINAC.
- ❖ Lansarea ediției digitalizate a revistei *Analele Dobrogei, serie veche 1920-1938* (varianta electronică, accesibilă pe site-ul <https://www.minac.ro> și pe www.ziuaconstanta.ro). Revistele au fost oferite spre digitalizare ziarului **ZIUA de Constanța** de către conducerea MINAC.
- Prezentarea filmului: *Centenarul Marii Uniri*
- Vernisajul expoziției: *Centenarul Marii Uniri*
- Vernisajul expoziției: *Două zile cât un veac ... 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941*
- Lansarea volumului: *Prizonier în țara mea* - Robert Stănciugel

Miercuri, 3 octombrie 2018
Sala 1 - „Preistorie”
Orele: 16.00 – 19.30

SECȚIA PRE ȘI PROTOISTORIE

Moderator: Radian Andreescu, Roxana Munteanu
Secretar: Valentina Voinea

- Mircea Anghelinu, Loredana Niță, Cristina Cordoș
Cercetări recente în Bazinul Ceahlău: situl paleolitic de la Bistricioara-Lutărie III, jud. Neamț
- Cristina Covătaru, Ovidiu Frujină, Cornelis Stal, Ionela Crăciunescu, Mihai Florea, Cătălin Lazăr
Noi date spațiale privind locuirile neo-eneolitice de pe Lunca Dunării
- Radian-Romus Andreescu, Katia Moldoveanu
Comunitățile umane și mediul natural din micro-zona Lăceni – Măgura - Vitănești de pe Valea Teleormanului în mileniul V BC.

Pauză de cafea

- Cătălin Lazăr, Ionela Crăciunescu
Practici funerare atipice în necropola eneolitică de la Sultana-Malu Roșu
- Done Șerbănescu
Pandantive descoperite în necropola culturii Boian de la Sultana - Valea Orbului, jud. Călărași
- Roxana Bugoi, Theodor Ignat, Cătălin Lazăr, Mircea Lechințan, Florin Constantin
X-ray Imaging of Eneolithic Pottery from Southeastern Romania

Joi, 4 octombrie 2018

Sala 1 - „Preistorie”

Orele: 9.00 – 13.30

SECȚIA PRE ȘI PROTOISTORIE

Moderator: Cătălin Lazăr, Adrian Bălășescu

Secretar: Vitalie Bodolică

- Hristina Vasileva

A Comparison between the Decorative Styles of the Early Bronze Age Ceramics of the North and the South parts of the West Pontic Area

- Roxana Munteanu, Daniel Costache

Perioada timpurie a epocii bronzului la Pietroasa Mică-Gruiu Dării. Discuții pe marginea unor descoperiri recente

- Adrian Bălășescu, Valentin Radu

Arheozoologia eneoliticului din Dobrogea

- Bogdan Manea, Theodor Ignat, Vasile Opris, Cătălin Lazăr

Contribuția arheologiei experimentale la studierea structurilor de ars ceramică preistorice

Pauză de cafea

- Monica Mărgărit, Valentin Radu, Valentina Voinea

Învățând despre trecut: testarea funcțiilor posibile ale valvei de Unio sp. în cultura Hamangia (mil. V cal. B.C.)

- Valentina Voinea, Bartłomiej Szmoniewski

Spațiul carstic în peisajul comunităților preistorice. Studiu de caz: microregiunea Grădina – Târgușor

- Marian Neagu

Primele urme de viețuire din Dobrogea. Peșterile La Adam și Lilieci: reidentificare topografică

Miercuri, 3 octombrie 2018
Sala 2 - „Creștinism”
Orele: 16.00 – 19.30

SECȚIUNEA

„CERCETĂRI PRIVIND CREȘTINISMUL TIMPURIU ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC ȘI SUD-EST EUROPEAN: ABORDĂRI ȘI PERSPECTIVE”

Moderator: Acad. Emilian Popescu, Alexandru Barnea
Secretar: Laurențiu Clianțe

- Mihai Ovidiu Cățoi

Paleocreștinismul pe pământul românesc. Epoci istoriografice și argumente ideologice

- Emilian Popescu

Creștinismul timpuriu românesc în cercetările unor învățați germani

- Alexandru Barnea

Contribuția lui Raymund Netzhammer la cunoașterea antichităților creștine din Dobrogea

Pauză de cafea

- Nelu Zugravu

Vasile Pârvoan și Jacques Zeiller – similitudini, divergențe, mandata

- Dragoș Mîrșanu

Provinciile danubiene și convertirea barbarilor la creștinism: recitindu-l pe Jacques Zeiller în lumina cercetărilor ulterioare

- Ionuț Holubeanu

Notitiae episcopatum Ecclesiae Constantinopolitanae: vechi interpretări și un nou proiect de cercetare

Joi, 4 octombrie 2018
Sala 2 - „Creștinism”
Orele: 9.00 – 13.30

SECȚIUNEA

„CERCETĂRI PRIVIND CREȘTINISMUL TIMPURIU ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC ȘI SUD-EST EUROPEAN: ABORDĂRI ȘI PERSPECTIVE”

Moderator: Nelu Zugravu, Constantin Chera
Secretar: Radu Petcu

- Marin Cojoc

Cercetări privind creștinismul timpuriu din Oltenia

- Ion Rizea

Cercetări privind creștinismul timpuriu din Banat

- Alexander Minchev

Early Christian Architecture and Art along the Bulgarian Black Sea Coast (4th - Early 7th c. AD): an outlook

Pauză de cafea

- Valery Yotov

From Baptistery to Chapel: an Early Christian Church (5th – early 7th c. AD) at Cape St. Atanas near Byala, Varna Region

- G. Atanasov, J. Valeriev

La résidence épiscopale à proximité de la cathédrale de la ville romano-byzantine de Zaldapa dans la province de Scythie

- *Discuții*

Miercuri, 3 octombrie 2018
Sala 3 - „Mircea cel Bătrân”
Orele: 16.00 – 19.30

SECȚIA GRECO - ROMANĂ

Moderator: Vasilica Lungu, Ghiorghe Papuc
Secretar: Irina Sodoleanu

- Vasilica Lungu
Zeus, les abeilles et le miel. La production antique du miel dans le sanctuaire de Labraunda
- Natalia Mateevici
Noi descoperiri de amfore grecești în spațiul Prut-Nistru, în perioada 2008-2017
- Adrian George Dumitru
Tracia între Antigonizi și Attalizi înainte de cel de-al treilea război macedonean
- Liuşnea Mihaela Denisia
Sigillata Pontică în spațiul vestic al Bazinului Pontic. Studiu de caz: importuri în arealul castellum-ului de la Bărboși-Galați

Pauză de cafea

- Ionescu Adrian Nicolae
Plata armatelor romane în provinciile dacice și moesice în epoca Antoninilor
- Mihail Zahariade
Raportul dintre suprafețele castrelor și trupe pe limes-ul Dunării de Jos
- Svetlana Gancheva
A milliarium of emperor Traianus Decius (249 – 251 AD) from Durostorum
- Dan Matei
Populația (fostei) provinciei Dacia imediat înainte și după evacuarea aureliană

Joi, 4 octombrie 2018
Sala 3 - „Mircea cel Bătrân”
Orele: 9.00 – 13.30

SECȚIA GRECO - ROMANĂ

Moderator: Livia Buzoianu, Maria Bărbulescu
Secretar: Liviu Lungu

- Bogdan Șandric, Marius Streinu
Contribuții dobrogene la Repertoriul Arheologic Național
- Ghiorghe Papuc
Adrian Rădulescu, ctitor de muzee
- Emil Sever Georgescu
Provocările arheologiei cutremurelor în România. Studiu de caz Tropaeum Traiani
- Daniela Cristea-Stan, Bogdan Constantinescu, Mihai Straticiu, Gabriel Talmațchi
Studii pe sticle romane și bizantine folosind metodele PIXE și XRF

Pauză de cafea

- Christina Știrbulescu
Accesorii vestimentare reprezentate pe monumentele funerare din provincia Dacia
- Ștefan Honcu, Aurel-Daniel Stănică
Câteva amfore rare descoperite la Noviodunum
- Livia Buzoianu, Maria Bărbulescu
Elemente iconografice și interpretarea lor pe altare ceramice de la Albești

Joi, 4 octombrie 2018
Sala 3 - „Mircea cel Bătrân”
Orele: 16.00 – 19.30

SECȚIA GRECO - ROMANĂ

Moderator: Ioan Carol Opreș, Constantin Băjenaru
Secretar: Tiberiu Potârniche

- Ioan Carol Opreș
Sfârșitul stăpânirii romane la Dunărea de Jos. Stadiul actual al cercetărilor arheologice
- Paul Damian, Adela Băltăc, Eugen Paraschiv-Grigore, Virgil Apostol
Noi date arheologice despre așezarea romană de la Ostrov (Durostorum), punctul ferma 4
- Ștefan Honcu
Cercetări arheologice în situl de la Argamum. Sectorul „Poarta Mică” – campania 2017
- Mircea Negru
Romula. Un cuptor de olar descoperit în Sectorul de Nord (2018)

Pauză de cafea

- Octavian Mitroi, Liviu Lungu
Cercetări arheologice la Poarta Mare a zidului de incintă al Tomisului din Antichitatea târzie (2015 – 2016)
- Alexandru Rațiu, Ioan Carol Opreș
Un comandament militar pe frontiera Dunării de Jos. Principia romană târzie de la Capidava
- Constantin Nicolae
Carsium în secolul al IV-lea
- Mihai Ionescu, Robert Constantin
Cercetări arheologice la Callatis (2018)

Miercuri, 3 octombrie 2018
Sala 4 - „Tezaur. Colecția sticlă”
Orele: 16.00 - 19.30

SECȚIA MEDIEVALĂ

Moderatori: Oana Damian, Zeno Karl Pinter
Secretar: Cristina Talmațchi

- Marian Neagu
Împlinire arheologică și trăire sufletească: Petre Diaconu (evocare)
- Cristina Paraschiv-Talmațchi, Constantin Șova, Gabriel Custurea
Obiecte mărunte descoperite în așezarea de la Oltina (jud. Constanța)
- Stella Doncheva, Ivajlo Bunzelov
Early Medieval Bulgarian Belt Set – Composition and Function
- Claudia Urduzia, Zeno Karl Pinter, Cătălin Dobrinescu
Necropola medievală de la Capidava – cercetarea sistematică din anii 2016 – 2018
- Oana Damian, Mihai Vasile, Andra Samson, Aurel Stănică
Nușăru 40. O cetate bizantină de la gurile Dunării

Pauză de cafea

- Aurel-Daniel Stănică, Gabriel Vasile
Necropolele de perioadă medie bizantină de la Noviodunum
- Emilia Corbu
Vama de pește de la Blagodești din sec. XIV-XV (jud. Ialomița)
- Niculina Dinu
Cronologia ceramicii otomane timpurii
- Gabriel Vasile, Valentina Voinea, Bartłomiej Szmoniewski
Necropola de epocă otomană de la Cheia - Pazvant I. Date arheologice și antropologice
- Nikolay Todorov
Traders on the Lower Danube – Socio-Economic Characteristics of the Commercial Class in Tulcea according to Data of Temettuat Defters

Miercuri, 3 octombrie 2018

Sala 5 - „Ovidiana”

Orele: 16.00 – 19.30

SECȚIA NUMISMATICĂ

Moderatori: Emanuel Petac, Gabriel Talmațchi

Secretar: Dan Vasilescu

- Delia Moisil

Vârfuri de săgeată - semne premonetare și monede histriene de bronz din tipul „cu roata” provenind din zona Dobrogei

- Aurel Vîlcu

Un tezaur de stateri macedoneni aflat în colecțiile Institutului de Arheologie “Vasile Pârvoan”

- Zhenya Zhekova, Mihai Dima

Tezaurul de monede histriene de argint descoperit la Razdel (reg. Silistra, Bulgaria)

- Gabriel Talmațchi, Claudiu Munteanu

Despre unele restituiri numismatice probabil dobrogene

- Emanuel Petac, Bogdan Constantinescu, Daniela Cristea-Stan, Aurel Vîlcu, Valentin Cârstea

Noi considerații asupra matriței monetare de tip Adâncata-Mânăstirea descoperită la Târgu Cărbunești, jud. Gorj. Analiza de ștanțe și investigații XRF

- Gabriel Talmațchi

Un nou depozit monetar provincial descoperit în Dobrogea la Ulmetum-Pantelimonu de Sus (jud. Constanța)

Pauză de cafea

- Bogdan Beldianu

O monedă tomitană pentru Severus Alexander și câteva observații privind datarea emisiunilor monetare bătute la Tomis pentru acest împărat

- Steluța Marin, Raul Șeptilici

Monede turnate din Dobrogea

- Dan Vasilescu

Un grup monetar din vremea lui Constantius II descoperit în apropierea orașului antic Tomis

- Aurelia Duțu

Descoperiri monetare în lumina documentelor păstrate în arhive

Joi, 4 octombrie 2018
Sala 5 - „Ovidiana”
Orele: 9.00 – 13.30

SECȚIA NUMISMATICĂ

Moderatori: Emanuel Petac, Gabriel Custurea
Secretar: Dan Vasilescu

- Gabriel Custurea

Un posibil depozit monetar descoperit pe coasta de vest a Mării Negre

- Gh. Mănucu-Adameșteanu

Un tezaur din secolul XII descoperit la Isaccea-Noviodunum-Vicina

- Lilia Dergaciova

Asperi argenti de Licostomo

Pauză de cafea

- Cristiana Tătaru

Un tezaur medieval de la Vladislav I al Țării Românești descoperit în Poiana Ciuperceni, județul Teleorman

- Bogdan Constantinescu, † Katiușa Pârvan

O sinteză a titlului emisiunilor monetare de argint din Muntenia și Moldova – secolele XIV-XVI

- Eugen Paraschiv-Grigore

Capsule de teriac din colecțiile Muzeului Național de Istorie a României

Miercuri, 3 octombrie 2018
Sala 6 - „Independenței”
Orele: 16.00 - 19.30

SECȚIA MODERNĂ - CONTEMPORANĂ

Moderatori: Dumitru Preda, Ion Bitoleanu

Secretar: Lavinia Dumitrașcu

- Ion Bitoleanu

Un dobrogean în slujba străvechiul tărâm dintre Dunăre și Mare

- Radu-Ștefan Vergatti, Cristina-Narcisa Vergatti

Dobrogea și problema cotozirii Basarabiei de către Imperiul Țarist

- Dumitru Preda

Relațiile României cu Antanta și frontul dobrogean (1916)

- Gheorghe Radu Stănculescu

Notițe de război inedite ale unui locotenent de artilerie (1916-1917). Dintr-o arhivă de familie

- Anemari Monica Negru

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române și Mausoleul de la Mărășești

- Ligia Dima

Marin Șelaru – un erou necunoscut al orașului Babadag, județul Tulcea

Pauză de cafea

- Adrian Ilie

Situația Medgidiei în timpul Primului Război Mondial

- Bulacu Iulia-Cristina

Capitala sub ocupație - Aspecte de viață cotidiană

- Daniela Pătrașcu

Preoți militari gorjeni în Basarabia (1918-1919)

- Paul Dominte

Momente vesele și triste din viața lui Onisifor Ghibu

- Daniel Citirigă

Minoritatea maghiară și problema autonomiei Transilvaniei în perioada interbelică

- Remus Macovei

Instalarea autorităților românești în Dobrogea sub protecția militarilor Puterilor Aliate (noiembrie–decembrie 1918)

Joi, 4 octombrie 2017
Sala 6 - „ Independenței ”
Orele: 9.00 – 13.30

SECȚIUNEA
140 DE ANI DE LA UNIREA DOBROGEI CU ROMÂNIA

Moderatori: Marian Cojoc, Emanuel Plopeanu
Secretar: Cristian Cealera

- Dumitru-Valentin Pătrașcu
Generalul Gheorghe Anghelescu – primul comandant al Diviziei Active
- Lavinia Dumitrașcu
Două documente inedite despre Arab Tabia
- Florin C. Stan
Preluarea Dobrogei și autoritățile ruse (1878-1879)
- Răzvan Raul Ivan
Administrarea orașului Küstenge la 1879
- Marian Săvulescu, Mariana Păvăloiu
Generalul de Marină Nicolae Dimitrescu-Maică – pro și contra
- Costel Coroban
Dobrujan Towns (Constanta, Medgidia, Harsova, Tulcea) in Nurses' Diaries during the Great War

Pauză de cafea

- Cristian Constantin
Interese economice rusești la Dunărea de Jos: Societatea rusă de navigație pe Marea Neagră și Dunăre (sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea)
- Emanuel Plopeanu
Dobrogea în Primul Război Mondial – percepții ale presei din Statele Unite și Marea Britanie
- Constantin Ardeleanu
Dobrogea în aprecierile unor experți occidentali în pregătirea Conferinței de Pace (1917-1918)
- Arthur Viorel Tuluș
Romania's foreign trade through the ports of maritime Danube (1919-1940)
- Mioara Ioniță
Dobrogea lui Anatole Magrin

Joi, 4 octombrie 2018
Sala 6 - „Independenței”
Orele: 16.00 - 19.30

SECȚIA MODERNĂ - CONTEMPORANĂ

Moderatori: Mariana Cojoc, Davide Zaffi
Secretar: Oana Grigoruță

- Sorin Cristescu
„Gospdăria de război” de Klaus Fritz Mann, o documentare a jafurilor săvârșite de germani în teritoriul românesc ocupat, elaborată chiar de către cei care le-au săvârșit
- Mariana Cojoc
Semnificația geostrategică a Constanței la finalul Primului Război Mondial
- Marian Zidaru
Documente britanice privind poziția Comitetului pentru probleme teritoriale la Conferința de pace din Franța reflectată în Raportul nr. 1 din 6 aprilie 1919
- Robert Stănciugel
Conferința de pace de la Paris (1919-1920). Memoriile românilor din Balcani
- Davide Zaffi
Rude la distanță. România și Italia 1918-1919
- Corina Apostoleanu
Presa dobrogeană în anii de după Marele Război: evoluție și limbaj

Pauză de cafea

- Elena Zîrnă
Biografia și personalitatea colonelului Alexandru Dumitrescu, șeful Serviciului Foto-cinematografic al Armatei române, între anii 1924 și 1930
- Oana Grigoruță
Suspiciuni de spionaj pe navele de pescuit și comerciale aflate în portul Constanța în primii ani ai celui de-al Doilea Război Mondial.
- Claudia Ilie
Situația demografică în arealul Canalului Dunăre-Marea Neagră în perioada 1949-1953
- Mirela Stîngă
Teatrele constănțene în primii ani postdecembriști
- Mihai Nicolae
Descoperirea geografiei românilor de pretutindeni